

Udvalget til Valgs Prøvelse
(2. samling)
UVP alm.del - Bilag 4
Offentligt

Indenrigs- og
Sundhedsministeriet

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

27 MAJ 2005

Dato:
Kontor: 3.k.kt., Valg
J.nr.: 2005-40700-3

Sagsbeh.: KMK
+ bilag

I fortsættelse af brev herfra af 22. februar 2005 (UPV alm. del – Bilag 7) fremsendes vedlagt den fra Rigsombudsmanden i Grønland modtagne endelige valgbook af 13. maj 2005 for folketingsvalget i Grønland den 8. februar 2005.

Ved valgets endelige opgørelse er der kun sket mindre ændringer i forhold til den foreløbige opgørelse.

Ved den endelige opgørelse af valget opnåede Atassut således 3.781 stemmer (mod 3.774 stemmer ved den foreløbige opgørelse), Demokraterne 4.924 stemmer (mod 4.909 stemmer ved den foreløbige opgørelse), Inuit Ataqatigiit 5.785 stemmer (mod 5.774 stemmer ved den foreløbige opgørelse), Siumut 7.775 stemmer (mod 7.761 stemmer ved den foreløbige opgørelse) og kandidatforbundet 843 stemmer (mod 841 stemmer ved den foreløbige opgørelse).

I forhold til det samlede vælgertal, der ved den endelige opgørelse er opgjort til 39.447 (mod 39.588 ved den foreløbige opgørelse), er stemmeprocenten 59,6 (mod 59,4 ved den foreløbige opgørelse). Ifølge den endelige opgørelse af valget blev der afgivet i alt 23.525 stemmer, heraf 23.108 gyldige, 185 blanke og 232 andre ugyldige (mod henholdsvis 23.516, 23.059, 176 og 281 ved den foreløbige opgørelse).

Af den endelige valgbook fremgår endvidere bl.a., at rigsombudet ved den endelige opgørelse af valget har vurderet, at 45 af de 51 stemmer, der ved den foreløbige opgørelse af valget i Upernavik Kommune blev erklæret ugyldige, skal anses for gyldige. Der henvises herved til den klage vedrørende de ugyldige stemmer i Upernavik Kommune, som Rigsombudsmanden i Grønland modtog den 14. februar 2005, og som via Indenrigs- og Sundhedsministeriet blev oversendt til Folketinget ved brev af 22. februar 2005 (UVP alm. del – Bilag 22).

Den endelige opgørelse af valget viser, ligesom den foreløbige opgørelse, at Kuupik Kleist, Inuit Ataqatigiit, og Lars Emil Johansen, Siumut, er valgt som medlemmer af Folketinget for Grønland.

Mød venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen

Anne Birte Pade

3.k. 2005-40700-3

Rigsombudsmanden i Grønland

TELEFAX

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Statsministeriet

Indgået i
Kommunaleafdelingen
23 MAJ 2005

Dato: 13. maj 2005

J. nr.: 311-0001

Brev nr.: 196

Telefax nr.:

Sider i alt: 11

Folketingsvalg

I henhold til lov om folketingsvalg i Grønland, § 63 fremsendes vedlagt Rigsombudsmanden i Grønlands endelige valgbook vedrørende folketingsvalget den 8. februar 2005.

Originalen er dags dato sendt pr. post til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Rigsombudsmanden i Grønland

Dato: 13. maj 2005

Endelig valgbo

I henhold til § 9, stk. 2 i lov om folketingsvalg i Grønland

for folketingsvalget tirsdag den 8. februar 2005

VALGETS UDSKRIVELSE

Ved Kongeligt Åbent Brev af 18. januar 2005 blev der udskrevet valg til Folketinget til afholdelse i hele Riget tirsdag den 8. februar 2005. Statsministeriet henledte opmærksomheden på, at "adgangen til i medfør af § 6, stk. 2 i folketingsvalgloven at overlade fastsættelsen af valgdatoen på Færøerne og i Grønland til rigsombudsmændene ikke udnyttes i forbindelse med valgudskrivelsen og for fremtiden kun vil blive bragt i anvendelse i helt særlige situationer".

Rigsombudsmand Peter Lauritzen orienterede straks ved udskrivelsen Landsstyrets Sekretariat ved direktør Jens K. Lyberth, da både Landsstyreformand og hjemmestyrets direktør var på tjenesterejse.

BEKENDTGØRELSE AF VALGET

I bekendtgørelsen af 18. januar 2005 om valgets afholdelse gjorde rigsombudet opmærksom på, at kandidatanmeldelser skulle være indleveret senest fredag den 28. januar 2005 kl. 12.00 til en valgbestyrelse. Dette blev offentliggjort i Sermitsiaq den 21. januar og den 28. januar 2005, i AG den 25. januar og den 27. januar 2005, og i Nuuk Ugeavis den 26. januar 2005. Ligeledes blev bekendtgørelsen vist som skiltereklame i KNR TV med virkning fra den 19. januar til den 27. januar 2005. Valget blev endvidere omtalt i KNR Radioavis den 18., 19. og 20. januar 2005, hvor rigsombudsmand Peter Lauritzen blandt andet udtalte sig om reglerne for kandidatanmeldelse, og reglerne for afgivelse af brevstemmer.

UDFÆRDIGELSE AF VALGLISTER

Det var forud for valget konstateret, at samtlige kommuner havde fremlagt valglister gældende fra 1. marts 2004 til 28. februar 2005.

SPØRGSMÅL UNDERVEJS

Grønlands Kommando rettede henvendelse til rigsombudet, og forespurgte hvad man skulle gøre med Siriuspatruljen og Station Nord, hvor det ikke ville være muligt at komme af med sin brevstemme. Rigsombudet kontaktede i den forbindelse Bjarne E. Pedersen, Statsministeriet for at høre, hvad man tidligere havde gjort. Han kunne oplyse, at Sirius og Station Nord aldrig tidligere havde været selvstændige afstemningsdistrikter, da folkene var spredt ud over et stort område, og at det derfor hellere ikke tidligere havde kunne ladet sig gøre at brevstemme disse to steder. Dette blev meddelt GLK.

Rigsombudet modtog en henvendelse fra Ittoqoortormiut kommune, der ønskede at høre, hvad man kunne gøre, når borgmesteren, viceborgmesteren og 1. viceborgmesteren alle havde planlagt tjenesterejse, og ikke ville være tilstede i byen på valgaftenen. Rigsombudet kontaktede efterfølgende Indenrigs- og

Sundhedsministeriet, der vejledte om, at man nok burde overveje at bede borgmesteren om at blive hjemme, da han er formand for valgbestyrelsen. Dette blev meddelt telefonisk. Lars Olsen fra KANUKOKA rettede efterfølgende telefonisk henvendelse for at høre til sagen, og ville høre om der ikke var en undtagelsesbestemmelse, der kunne benyttes, hvilket blev afvist.

Nuuk Kommune rettede henvendelse til rigsombudet umiddelbart inden et kommunalbestyrelsesmøde for at høre, om Per Berthelsen, der selv stillede op til folketinget, kunne sidde med i valgbestyrelsen. Rigsombudet kontaktede IM, der oplyste, at der ikke var noget til hinder herfor, og henviste til den danske vejledning. Rigsombudet konstaterede efterfølgende, at det fremgår af den danske vejledning, at kandidater ikke må sidde med i valgbestyrelsen. Rigsombudet forsøgte forgæves at få fat i IM, men på grund af tidsforskellen var dette ikke muligt. Rigsombudet meddelte derfor Nuuk Kommune, hvad der stod i vejledningen, og at vi ville prøve at kontakte IM næste dag. IM oplyste pr. mail, at der ikke er noget i vejen for, at en kandidat sidder med i valgbestyrelsen i Grønland, da det er rigsombudet der står for den endelige optælling, men at vedkommende ikke må tælle egne stemmer. Dette blev meddelt kommunen telefonisk, som ville gå videre med dette. Kommunen havde dagen før over for Per Berthelsen læst afsnittet i den danske vejledning højt, og sagt at det var den foreløbige tilbagemelding fra rigsombudet.

Nanortalik Kommune rettede henvendelse til rigsombudet, og forespurgte om det var muligt at gøre Ikerasassuaq (Prins Christians Sund vejrstation) og Qallimiut omfattende Qallimiut og Qorlortorsuaq til selvstændige afstemningssteder. Rigsombudet rettede henvendelse til IM, og forespurgte om dette kunne lade sig gøre. IM henviste til § 8. stk. 2, hvor en valgbestyrelse kan beslutte, at en valgkreds skal indeles i afstemningsdistrikter. Kommunen bekræftede, at dette løste deres problem.

Foranlediget af en konkret forespørgsel fra Sermitsiaq har rigsombudet forespurgt IM om der stadig kræves stillere, selvom man er repræsenteret i landstinget som et kandidatforbund, hvilket blev bekræftet. Direktør i Landstingets Bureau Nicolaj Sørensen, kunne bekræfte, at Kandidatforbundet ikke er et parti i landstinget.

Rigsombudet har forespurgt IM, om kravene til oplysningerne om stillerne på anmeldelsesblanketterne. IM gjorde opmærksom på, at der kræves 100 % identifikation, det vil sige, at der skal være anført navn, bopæl og personnummer som anført i loven. Rigsombudet forespurgte til, hvor meget vi skulle foretage os efter § 30, når vi modtager valgbestyrelsen godkendelse, jf. § 28. IM kunne her oplyse, at det er rigsombudet der selv træffer beslutning om hvor meget vi vil gøre under hensyn til, hvad vi har gjort tidligere, og under hensyn til de særlige grønlandske forhold.

Rigsombudet blev kontaktet af kommunaldirektøren fra Nanortalik Kommune, der kunne oplyse, at der ikke var noget stemmemateriale i Prins Christians Sund,

hvor der er 3 stemmeberettigede. Den næste helikopter kommer først den 1. marts 2005. Dette skete også ved sidste valg, hvor de i stedet fik lov til at stemme på blankt papir. Dette blev forelagt Indenrigsministeriet, der vendte tilbage med, at vi kunne gøre som sidste gang. Rigsombudet har i den forbindelse scannet en stemmeseddel, som er videresendt til kommunen. Kommunen har efterfølgende bekræftet, at stemmesedlen er videresendt til Prins Christians Sund.

Rigsombudet modtog antallet af stemmeberettigede fra Ittoqoortormiut Kommune. På listen var kun selve byen anført som valgkreds. Rigsombudet kontaktede derfor kommunen for at høre til Kap Tobin og Kap Hope. Kommunen kunne oplyse, at der pt. ikke bor nogen i Kap Tobin. For så vidt angår Kap Hope er der 6 stemmeberettigede. De fleste af disse vælgere befinder sig mest i byen. Kommunen havde derfor ikke forestillet sig at ville bruge ressourcer på at have et valgsted åbent i bygden, og ville i stedet tilbyde dem der ikke var i byen at køre dem frem og tilbage, så de kunne stemme. Rigsombudet forelagde problemstillingen for IM. IM oplyste, at rigsombudet efter folketingsvalglovens § 81 kan foretage afgivelser, som efter omstændighederne, herunder vejrforholdene, anses for nødvendige, forudsat at valghandlingens hemmelighed og kontrollen med valgets gennemførelse fortsat er sikret. Rigsombudet meddelte kommunen dispensation til kun at have et valgsted under forudsætning, at stemmerne fra Kap Hope vil blive opbevaret og optalt særskilt.

Rigsombudet blev den 25. januar 2005 kontaktet af kommunaldirektøren fra Ittoqoortormiut Kommune vedrørende det materiale rigsombudet havde fremsendt til kommunen. Han kunne oplyse, at det brevstemmemateriale samt de stemmesedler han havde modtaget var til brug for folkeafstemning i stedet for til folketingsvalg. Rigsombudet anmodede om, at kommunen undersøgte hvorvidt de stadig havde det materiale liggende, som rigsombudet havde fremsendt umiddelbart efter det sidste folketingsvalg. Kommunen kunne efterfølgende bekræfte, at de havde stemmesedler nok liggende. Kopi af stemmesedlen blev fremsendt pr. fax, og rigsombudet kunne konstatere, at det var den rigtige. Forskellen mellem de to sæt brevstemmemateriale er en lille forskel i den brune farve på kuverterne. Vejledning og teksten udenpå kuverterne er den samme. Det blev derfor meddelt kommunen, at de skulle bytte stemmeseddel ud i den lille kuvert, og så bruge det modtagne brevstemmemateriale. Dette blev både meddelt telefonisk og pr. fax.

Rigsombudet blev forespurgt af Ilulissat Kommune om Anthon Frederiksen, selv kan skrive sig på som stiller (for sig selv). Der står ikke noget i loven eller bemærkningerne direkte. Rigsombudet kontaktede IM, der var enig i, at det kan man ikke, hvilket blev meddelt kommunen.

Rigsombudet blev kontaktet af Nanortalik kommune, der havde modtaget en brevstemme fra Nuuk Kommune vedrørende en vælger bosat i Grønland, men, hvor materialet var til det danske folketingsvalg. Oplyst, at denne brevstemme er ugyldig efter § 49, stk. 2, nr. 4.

Rigsombudet blev ringet op af Nanortalik Kommune, hvor et par fra en bygd havde forsøgt at brevstemme i bygden, inden de skulle ind til byen. Dette var blevet afvist, og de var blevet henvist til at stemme i byen. Bygdeskibet skulle ankomme til bygden dags dato, men p.g.a. dårligt vejr, vil det ikke kunne nå frem med inden valgstedet lukker. Parret henvender sig nu til Nanortalik kommune, og spørger om muligheden for at stemme i byen. Rigsombudet kontaktede IM, der konstaterede, at brevstemmemuligheden var forpasset, og at man som udgangspunkt ikke kan stemme et sted, hvor man ikke står på valglisten. IM mente, at en dispensation vil kunne få uoverskuelige konsekvenser ved fremtidige valg, hvor der også kan stå nogen som ikke har nået flyveren, skibet, og derfor gerne vil stemme et andet sted. Disse vælgere vil så også skulle have muligheden ud fra en lighedsgrundsætning. Rigsombudet oplyste på denne baggrund kommunen om, at parret ikke havde mulighed for at stemme i byen.

Rigsombudet blev på valgdagen lidt over kl. 12.00 kontaktet af en vælger "Marius" fra Iliminaq, der lige havde været oppe og stemme, og havde konstateret, at stemmeboksen ikke var låst, hængelåsen stod åben. Vælgeren følte sig utryk over, at den ikke var låst, og valglederen havde på forespørgsel spøgefuldt sagt, at det var for, at man kunne se hvad folk stemte. Rigsombudet kontaktede valglederen, der kunne oplyse, at stemmeboksen nu var aflåst og var blevet det umiddelbart efter forespørgslen. IM rådgav, at rigsombudet ikke skulle foretage sig yderligere, da forskrifterne nu blev overholdt.

Kl. ca. 14.30 på valgdagen blev det konstateret, at valglederen i Nuuk Kommune var i færd med at åbne brevstemmernes yderkuverter, og kontrollere. I henhold til § 49, skal dette ske inden afstemningens påbegyndelse. Rigsombudet kontaktede valglederen, der konstaterede at "sådan havde man altid gjort". Rigsombudet kontaktede IM der var enig i, at det skulle noteres i valgbogen, og at Nuuk Kommune skulle gøres opmærksom på overtrædelsen af bestemmelsen, så det ikke gentager sig ved fremtidige valg. Rigsombudet kontaktede sekretariatschefen og oplyste om ovenstående, der blev taget til efterretning.

ANMELDELSE AF KANDIDATER

I henhold til valglovens §§ 26-30 modtog rigsombudet anmeldelse på følgende kandidater:

KANDIDATER:

Partiet Atassut

Arkalo Abelsen

Ellen Christoffersen

Jørgen Birger Jensen

Augusta Salling

Partiet Demokraterne

Per Berthelsen
Palle Christiansen

Partiet Inuit Atagatiit

Kuupik Kleist
Georg Olsen
Sofia Rossen
Aviâja Vandersee

Partiet Siumut

Doris Jakobsen
Marianne Jensen
Lars Emil Johansen
Ole Aggo Markussen

Uden for partierne i kandidatforbund

Anthon Frederiksen (i kandidatforbund med Niels Fly Olsen)
Niels Fly Olsen (i kandidatforbund med Anthon Frederiksen)

Ved kandidatanmeldelsesfristens udløb modtog rigsombudet således 16 kandidatanmeldelser.

For de to kandidater uden for partierne fremgik det kun af følgeskrivelsen hvilken kandidat de enkelte stillere hørte til. Ilulissat og Qasigiannuguit blev i den forbindelse anmodet om, at det også skulle fremgå af forsiden på anmeldelsen, ligesom der her skulle underskrives korrekt. Anthon Frederiksen havde 100 stillere, og Niels Fly Olsen 110 stillere.

Rigsombudet godkendte den 28. januar 2005 alle kandidaterne og offentliggjorde navnene.

Den endelige kandidatopstilling blev meddelt samtlige valgbestyrelser, brevstemmemodtagere, pressen og partierne.

Kandidaternes navne blev offentliggjort i AG den 3. februar 2005.

VALGETS AFHOLDELSE

I forbindelse med valgets udskrivelse forespurgte rigsombudet samtlige kommuner, om de var i besiddelse af det fornødne materiale, herunder stemmesedler, jf. valglovens § 33.

Samtlige kommuner svarende bekræftende, og alt skulle være kommet rettidigt frem inden valgets afholdelse.

VALGETS FORELØBIGE OPGØRELSE

Rigsombudet foretog en foreløbig opgørelse af valget efter at have modtaget indberetninger fra samtlige valgkredse. Den foreløbige opgørelse blev afsluttet ved midnatstid.

Opgørelsen er vedlagt som bilag 1, og kan endvidere findes på vores hjemmeside www.rigsombudsmanden.gl.

De opstillede partier og kandidatforbund fik følgende stemmetal:

Siumut:	7.761 stemmer
IA:	5.774 stemmer
Demokraterne:	4.909 stemmer
Atassut:	3.774 stemmer
Kandidatforbundet	841 stemmer

I alt stemte 23.516, heraf var der 176 blanke og 281 andre ugyldige stemmer, ud af 39.588 stemmeberettigede, hvilket svarer til en stemmeprocent på 59,4%.

De fire kandidater der fik flest personlige stemmer var følgende:

Kuupik Kleist, IA	5.176 stemmer
Lars Emil Johansen, Siumut	4.781 stemmer
Per Berthelsen, Demokraterne	3.339 stemmer
Ellen Christoffersen, Atassut	2.315 stemmer

Rigsombudsmand Peter Lauritzen overrakte valgbrevene til Kuupik Kleist, IA og Lars Emil Johansen, Siumut direkte i KNR TV omkring midnat.

Rigsombudet fremsendte den foreløbige opgørelse til Statsministeriet, valgbestyrelserne, pressen, partierne.

Rigsombudet har på nuværende tidspunkt ikke modtaget klager over valget, jf. § 65.

VALGETS ENDELIGE OPGØRELSE

Rigsombudet modtog den 14. februar 2005 en klage over valget, jf. § 65. Klager anmoder om, at antallet af ugyldige stemmer afgivet i Upernavik Kommune blev undersøgt for eventuelle uregelmæssigheder. Rigsombudet svarede ved skrivelse samme dag, at dette vil blive undersøgt ved fintællingen. Rigsombudet har ved fintællingen vurderet, at 45 af de 51 ugyldige stemmer er gyldige. Rigsombudet har ved brev af dags dato gjort klager opmærksom på dette, og meddelt ham

fordelingen af de 45 stemmer. Dette har dog ingen betydning for det endelige valgresultat.

Rigsombudet har efter modtagelsen af alle stemmesedler, valgbøger m.v. fintalt stemmerne, og foretaget den endelige opgørelse af valget. Gennemgangen af valgmaterialiet har ikke givet anledning til bemærkninger.

Den endelige opgørelse vedlægges som bilag 2, og kan endvidere ses på vores hjemmeside www.rigsombudsmanden.gl.

De opstillede partier og kandidatforbund fik følgende stemmetal:

Siumut:	7.775 stemmer
IA:	5.785 stemmer
Demokraterne:	4.924 stemmer
Atassut:	3.781 stemmer
Kandidatforbundet	843 stemmer

I alt stemte 23.525, heraf var der 185 blanke og 232 andre ugyldige stemmer, ud af 39.447 stemmeberettigede, hvilket svarer til en stemmeprocent på 59,64%.

De fire kandidater der fik flest personlige stemmer var følgende:

Kuupik Kleist, IA	5.187 stemmer
Lars Emil Johansen, Siumut	4.784 stemmer
Per Berthelsen, Demokraterne	3.349 stemmer
Ellen Christoffersen, Atassut	2.319 stemmer

Den endelige opgørelse viser, at Kuupik Kleist, IA og Lars Emil Johansen, Siumut er korrekt valgt som medlemmer af Folketinget for Grønland.

Den endelige opgørelse er fremsendt til Statsministeriet, valgbestyrelserne, pressen og partierne.

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND, Nuuk, den 13. maj 2005.

Søren Hald Møller

